

N:o 13.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Maj 1878, kl. 1 c. m.

*Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om
ändring i § 65 Riksdagsordningen.*

Uti en i Första Kamraren väckt, till Konstitutions-Utskottets grundlagsenliga behandling öfverlemnad motion, N:o 37, har Herr *A. O. Walenberg* anført: att från regeln det begge Kamrarne skulle fatta öfverensstämmande beslut för att åstadkomma ett riksdagsbeslut, hade dock ett betydande undantag tillåtits genom ofvanberörda grundlagsparagraf, som stadgade, att när i vissa fall Kamrarne stannat i stridiga beslut, gemensam omröstning skulle företagas; att man i stället för att till antalet begränsa undantagen, hade gifvit § 65 Riksdagsordningen en så vidsträckt tillämpning, att derigenom grundsatsen om Kamrarnes lika beslutanderätt kunde anses hafva blifvit rubbad och statsutgifterna stegrade ofta till uppenbar skada för det skattdragande folket; att en ändring härutiinnan vore af nöden, ty Riksdagen vore visserligen berättigad att pålägga folket skatter, men det låge något högst betänkligt deruti, att den ena Kamraren skulle kunna emot den andras bestridande förhöja statsutgifterna, utan att Konungen derom gjort framställning; att en enskild riksdagsmans motion aldrig borde betraktas annorledes än såsom en petition, som borde anses afslagen, så snart en af Kamrarne vägrar sitt bifall till densamma; att säkert vore, det statsadministrationen och statsregleringen med hvad dertill hörde kunde fortgå och ordnas, äfven om ingen enda

Bih. till Riksd. Prot. 1878. 3 Saml. 10 Häft.

enskild motion angående nya statsutgifter upptoges till pröfning, enär de Kongl. propositionerna alltid vore för ändamålet tillräckligt omfattande; samt att de gemensamma omröstningarne sålunda borde bibehållas endast för anslagsfordringar eller andra utgifter angående statsregleringen, som Konungen gjorde till föremål för Riksdagens pröfning; på grund hvaraf motionären föreslagit, att § 65 Riksdagsordningen måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»När i fråga om bevillnings åtagande eller angående Riksbankens eller Riksgäldskontorets styrelse och förvaltning eller sådana statsutgifter, om hvilka Konungen hos Riksdagen gjort framställning, Kamrarne fattat stridiga beslut, som ej uppå vederbörligt Utskotts förslag varda sammanjemkade, skola begge Kamrarne hvar för sig rösta om de olika beslut, hvari hvardera förut stannat; o. s. v. lika med nuvarande lydelse.»

I sammanhang härmed har motionären jemväl hemställt, att Utskottet ville föreslå de förändringar, som möjligen kunde fordras i §§ 69, 70 och 71 af Regeringsformen i syfte att innehållet af dem måtte komma i klar och ostridig öfverensstämmelse med den ifrågasatta förändringen i ofvannämnda § af Riksdagsordningen.

Då vid 1873 års riksdag ett af samme motionär väckt förslag om ändring i § 65 Riksdagsordningen förekom till pröfning, yttrade Konstitutions-Utskottet uti afgifvet utlåtande (N:o 15) att, såvidt Utskottet kunde finna, innebure förslaget hufvudsakligen en inskränkning i Riksdagens inflytande på statsregleringen, i det gemensam omröstning icke finge företagas om de af enskilde motionärer framställda förslag, hvilka kunde afse likaväl nedsättning som förhöjning af skatter eller statsutgifter, och att dessa således måste förfalla, när Kamrarne stannat i olika beslut, om också deras framgång vore försäkrad vid en omröstning, der hela Riksdagens pluralitet finge göra sig gällande; samt att Utskottet ej funnit skäligt tillstyrka en så väsentlig rubbning uti det nu bestående förhållandet såväl emellan Konungen och Riksdagen som ock emellan de till röstetalet olika Kamrarne; hvilket utlåtande utan någon förutgående öfverläggning blef af Kamrarne godkänt.

Efter hvad den motivering, som motionären åberopat till stöd för nu föreliggande förslag till ändrad lydelse af § 65 Riksdagsordningen, utvisar, så lærer detsamma få anses innefatta enahanda förändring som, enligt 1873 års Konstitutions-Utskotts här förut angifna uppfattning, utgjorde det då framlagda förslagens hufvudsakliga syftemål; och får Utskottet, med afseende å de vid nämnda riksdag anförda skäl, vördsamt hemställa,

att Herr Wallenbergs ifrågavarande motion ej måtte
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 Maj 1878.

På Utskottets vägnar:

MAGNUS HALLENBORG.

Reservation:

af Herr *von Ehrenheim*.

Herr *Hæggström* har begärt få antecknadt, att han ej deltagit uti
behandlingen af detta ärende.
